

Greinargerð um breytingar vegna umsagna um

- **Stefnu um framtíðarskipan tónlistarnáms til 2030**
- **Skýrslu stýrihóps um framtíðarskipan tónlistarnáms til 2030**

Umsagnir og úrvinnsla þeirra

Alls skiluðu 28 aðilar umsögnum um stefnuna. Flestir gerðu athugasemdir við texta í skýrslu stýrihópsins en einnig komu fram nokkrar ábendingar um breytingar á texta stefnunnar.

Stýrihópurinn fór yfir allar umsagnir og tók afstöðu til ábendinga og tillagna. Gerðar voru alls um 50 breytingar á texta. Texti var klipptur, honum breytt og einnig bætt við hann með hliðsjón af tillögum sem fram komu í umsögnum. Margir komu með sömu eða svipaðar ábendingar og er því í raun verið að bregðast við mun fleiri atriðum en fjöldi breytinga á texta gefur til kynna.

Hér fyrir neðan er tæmandi yfirlit yfir breytingar á texta stefnunnar og skýrslunnar frá því þessum gögnum var skilað inn í drögum og send til umsagnar og þangað til stýrihópur hafði unnið úr öllum umsögnum og tekið afstöðu til þeirra breytinga sem hér má finna.

Sett er inn misstór brot úr textanum til að hægt sé að sjá breytinguna skýrt í heilum setningum eða málsgreinum.

Reykjavík 6.5.2021

fyrir hönd stýrihópsins

Alexandra Briem, formaður stýrihópsins

YFIRLIT YFIR BREYTINGAR

Inngangur

var

Samhugur er um það í stýrihópnum og hjá öllum sem komið hafa til fundar við hópinn að efla eigi tónlistarnám og að tryggja beri sem flestum börnum aðgang að því.

Í kjölfar samþykktar á stefnunni er gert ráð fyrir að unnin verði aðgerðaáætlun á vegum skóla- og frístundasviðs minnst tvisvar á tímabilinu. Lagt er til að í kjölfar vinnslu fyrstu aðgerðaáætlunar verði settur saman innleiðingarhópur til að fylgja aðgerðum eftir og meta og kynna árangur formlega fyrir skóla- og frístundaráði á gildistíma stefnunnar eða til 2030.

verður

Samhugur er um það í stýrihópnum og hjá öllum sem komið hafa til fundar við hópinn að efla eigi tónlistarnám. Stýrihópurinn leggur áherslu á að tryggja beri sem flestum börnum aðgang að því án tillits til uppruna, þjóðernis, stéttar, tungumáls litarháttar, trúarbragða, lífs -, stjórnmalaskoðana, trúleysis, kyns, kynhneigðar, kynvitundar, kyntjáningar, kyneinkenna, fötlunar, holdafars, líkamsgerðar, heilsufars, atgervis eða annarrar stöðu. Stýrihópurinn ítrekar hér að það er með þetta allt í huga sem hugtökin börn/öll börn/börn og unglingar eru notuð í skýrslunni og stefnunni. Ryðja þarf úr vegi hindrunum til tónlistarnáms sérstaklega m.t.t. jaðarsettra barna.

Stefnan var send til umsagnar og er þeim hátt í 30 aðilum sem brugðust við og sendu umsögn þökkuð sú mikla vinna. Stýrihópurinn fór yfir allar umsagnir og tók afstöðu til ábendinga og tillagna. Umsagnir eru allar lagðar fram sem fylgigögn með skýrslu starfshópsins. Einnig fylgir skýrslu hópsins greinargerð um það helsta sem stýrihópurinn brást við í kjölfar yfirferðar umsagnanna.

Í kjölfar samþykktar á stefnunni er gert ráð fyrir að unnin verði aðgerðaáætlun á vegum skóla- og frístundasviðs minnst tvisvar á tímabilinu. Hagsmunaaðilar verði hafðir með í innleiðingu stefnunnar – stjórnendur skólastofnana, kennarar við þær, iðkendur og foreldrar. Lagt er til að í kjölfar vinnslu fyrstu aðgerðaáætlunar verði settur saman innleiðingarhópur til að fylgja aðgerðum eftir og meta og kynna árangur formlega fyrir skóla- og frístundaráði á gildistíma stefnunnar eða til 2030.

Leikskólinn og yngstu börnin

Var

Yngstu börnin

Áherslur:

- ❖ I. Markviss stuðningur verði við söng og tónlistarstarf í leikskólum. (M1,M4)
- ❖ II. Samstarf leikskóla við skólahljómsveitir og tónlistarskóla um tónlistarviðburði í starfinu verði öflugt og lifandi. (M4)
- ❖ III. Foreldrar fái stuðning við tónlistaruppeldi ungra barna og standi til boða að njóta leiðsagnar. (M1)
- ❖ IV. Markvisst verði stutt við vel unnin tónlistarverkefni með ungum börnum. (M3)

Verður

Leikskólinn og yngstu börnin

Áherslur:

- ❖ I. Markviss stuðningur verði við söng og tónlistarstarf í leikskólum. Starfsfólki leikskóla standi til boða símenntun og stuðningur á þessu sviði. (M1,M4)
- ❖ II. Samstarf leikskóla við skólahljómsveitir og tónlistarskóla um tónlistarviðburði í starfinu verði öflugt og lifandi. (M4)
- ❖ III. Samstarf við tónlistarmenn sé fjölbreytt og tækifæri sköpuð til að standa að viðburðum og móta samstarfsverkefni.
- ❖ IV. Foreldrar fái stuðning við tónlistaruppeldi ungra barna og standi til boða að njóta leiðsagnar. (M1)
- ❖ V. Markvisst verði stutt við vel unnin tónlistarverkefni með ungum börnum. (M3)

Umræða

Var

Stuðla þarf að miklum söng og markvissu tónlistarstarfi meðal yngstu barnanna og nýta allar leiðir til að styðja kennara og annað starfsfólk leikskóla í því verkefni. Hlutverk foreldra í tónlistaruppeldi er mikilvægt og skapa þarf tækifæri til að þeir geti kynnst vandaðri tónlistariðkun með ungum börnum sínum. Fræðslutilboð á vegum leikskólanna geta verið mjög mikilvæg.

Verður

Stuðla þarf að miklum söng og markvissu tónlistarstarfi meðal yngstu barnanna og nýta allar leiðir til að styðja kennara og annað starfsfólk leikskóla í því verkefni. Tryggja þarf til lengri tíma litið að menntun starfsfólks taki til þessa mikilvæga þáttar í leikskólastarfinu og mannauður sé vel nýttur á hverjum stað. Hlutverk foreldra í tónlistaruppeldi er mikilvægt og skapa þarf tækifæri til að þeir geti kynnst vandaðri tónlistariðkun með ungum börnum sínum. Fræðslutilboð á vegum leikskólanna geta verið mjög mikilvæg.

Ábendingar vegna aðgerðaáætlunar

Var

Í aðgerðaáætlun þarf að ávarpa sérstaklega hvernig megi tryggja markvissa kynningu á tónlist, hljóðfærum og listamönnum í leikskólastarfi. Tækifæri liggja í samstarfsmöguleikum skólahljómsveita

og tónlistarskóla og mikilvæg skref hafa verið stigin með nýtingu á Uppsprettuvef SFS.

Verður

Tónlistarstarf með börnum krefst rýmis og búnaðar sem þarf að gera ráð fyrir í hönnun og nýtingu húsnæðis. Í aðgerðaáætlun þarf að ávarpa sérstaklega hvernig megi tryggja markvissa kynningu á tónlist, hljóðfærum og listamönnum í leikskólastarfi. Tækifæri liggja í samstarfsmöguleikum skólahljómsveita og tónlistarskóla og mikilvæg skref hafa verið stigin með nýtingu á Uppsprettuvef SFS.

Grunnskólar og frístundastarf

Áherslur:

Var

- ❖ II Starfsfólki standi til boða markviss og lifandi stuðningur við að auka söngiðkun í grunnskólum. Hverfiskórar verði starfandi fyrir börn og unglunga á öllum starfssvæðum skólahljómsveita.(M1,M3)

Verður

- ❖ II Starfsfólki standi til boða markviss og lifandi stuðningur við að auka söngiðkun í grunnskólum með sérstakri áherlu á yngsta stigið. Hverfiskórar verði starfandi fyrir börn og unglunga á öllum starfssvæðum skólahljómsveita.(M1,M3)

Ábendingar vegna aðgerðaáætlunar

Var

Tryggja þarf aðgang að rýmum og búnaði þannig að einstaklingar, hópar eða klúbbar geti unnið að tónlistarverkefnum og látið drauma sína rætast. Efla þarf unglunga, bæði einstaklinga og hópa, til þátttöku í listrænum verkefnum og sköpun á sviði tónlistar m.a. með stuðningi og fræðslu fyrir starfsfólk í grunnskóla og í frístundastarfi.

Verður

Tryggja þarf aðgang að rýmum og búnaði þannig að einstaklingar, hópar eða klúbbar geti unnið að tónlistarverkefnum og látið drauma sína rætast. Jafna þarf möguleika í slíku starfi þannig að þeir séu til staðar um alla borg. Efla þarf unglunga, bæði einstaklinga og hópa, til þátttöku í listrænum verkefnum og sköpun á sviði tónlistar m.a. með stuðningi og fræðslu fyrir starfsfólk í grunnskóla og í frístundastarfi. Hugsanlega gæti sá búnaður sem fylgir slíku starfi einnig nýst á vettvangi tónlistarskólanna gegnum símenntunartilboð borgarinnar.

Tónlistarskólar

Umræða

Stærri grunneiningar:

Var

Stækkun tónlistarskóla getur falist í aukningu í umsömdu kennslumagni frá sveitarfélaginu en einnig því að tveir eða fleiri minni skólar sameinist undir einn hatt og verði ein rekstrareining gagnvart borginni. Tónlistarskólar verði hvattir til að skoða möguleika á sameiningu eða samrekstri með öðrum tónlistarskólum. Reykjavíkurborg leggi fram hagræna hvata til að styðja við þetta ferli. Þessum breytingum er ætlað að tryggja að tónlistarskólar í Reykjavík séu faglega og fjárhagslega sterkar stofnanir sem geta þjónað markmiðum um fjölgun barna í tónlistarnámi og lægri kostnaðarþátttöku foreldra.

Verður

Stækkun tónlistarskóla getur falist í aukningu í umsömdu kennslumagni frá sveitarfélaginu en einnig því að tveir eða fleiri minni skólar sameinist undir einn hatt og verði ein rekstrareining gagnvart borginni. Tónlistarskólar verði hvattir til að skoða möguleika á sameiningu eða samrekstri með öðrum tónlistarskólum. Reykjavíkurborg leggi fram hagræna hvata til að styðja við þetta ferli. Þessum breytingum er ætlað að tryggja að tónlistarskólar í Reykjavík séu faglega og fjárhagslega sterkar stofnanir sem geta þjónað markmiðum um fjölgun barna í tónlistarnámi og lægri kostnaðarþátttöku foreldra. Bent hefur verið á mikilvægi þess að nemendur hvers skóla væru úr breiðum aldurshópi þannig að allir gætu sinnt námi sínu með jafnöldrum, annað drægi úr áhuga á tónlistarnáminu.

Kostnaðarþátttaka:

Var

Frístundastyrkur borgarinnar skiptir þó miklu í þessu sambandi fyrir þann aldurshóp sem nýtir hann. Kanna þyrfti möguleika á því að auka aðgengi að hljóðfærum fyrir þá sem ekki hafa aðgang að eigin hljóðfærum og að hljóðfæraleiga má þó ekki vera of dýr.

Verður

Frístundastyrkur borgarinnar skiptir þó miklu í þessu sambandi fyrir þann aldurshóp sem nýtir hann. Kanna þyrfti möguleika á því að auka aðgengi að hljóðfærum fyrir þá sem ekki hafa aðgang að eigin hljóðfærum og að hljóðfæraleiga má þó ekki vera of dýr.

Ný aldursviðmið:

Var

Á efri stigum tónlistarnáms gilda engin aldursmörk heldur gilda nú þegar mörk um tímalengd í námi, en ríkið setur skilyrði um framkvæmd tónlistarnáms á þeim námsstigum í samvinnu við fulltrúa sveitarfélaga.

Verður

Á efri stigum tónlistarnáms gilda engin aldursmörk heldur gilda nú þegar mörk um tímalengd í námi, en ríkið setur skilyrði um framkvæmd tónlistarnáms á þeim námsstigum í samvinnu við fulltrúa sveitarfélaga. Hvað varðar menntun fullorðinna þá miðast stefnan sérstaklega við tækifæri barna og unglinga, en fullorðnir hafa greiðan aðgang að tónlistarnámi á efri stigum tónlistarnáms. Fullorðinsfræðsla byrjenda á sviði tónlistar er hins vegar verkefni sem vert væri að ræða á samráðsvettvangi ríkis og sveitarfélaga eins og fram kemur í umsögn um stefnuna.

Skráningarkerfi:

Var

Tryggt skal einnig að það kerfi sem notað verður sé í samræmi við Mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar og fylgi m.a. nútímaviðmiðum um kyn og kynvitund.

Verður

Tryggt skal einnig að það kerfi sem notað verður sé í samræmi við Mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar og fylgi m.a. nútímaviðmiðum um kyn og kynvitund og bjóði möguleika á hlutlausri skráningu kyns.

Ábendingar vegna aðgerðaáætlunar

Var

Einnig þarf að horfa sérstaklega til þróunar kennsluhátta sem miða að fjölgun tækifæra til tónlistarnáms og styðja slíkt framtak þegar kemur að aukningu kennslumagns. Ástæða er til að setja aldurs- og framvinduviðmið í tónlistarnáminu þannig að kennslumagnið nýtist sem mest börnum og ungu fólki í borginni.

Verður

Einnig þarf að horfa sérstaklega til þróunar kennsluhátta sem miða að fjölgun tækifæra til tónlistarnáms og styðja slíkt framtak þegar kemur að aukningu kennslumagns. Styðja þarf með markvissum hætti við aukna fjölbreytni tónlistarnáms og möguleika til framvindu í tónlistarnáminu. Greina þarf vandlega þátttöku fatlaðra barna og barna af erlendum uppruna í tónlistarnáminu til að hægt sé að fylgja eftir markmiðum um jöfnuð hvað þessa hópa varðar. Kennarar þurfa stuðning og fræðslu til að vera vel í stakk búnir til að taka á móti nemendum með ólíka færni. Ástæða er til að setja aldurs- og framvinduviðmið í tónlistarnáminu þannig að kennslumagnið nýtist sem mest börnum og ungu fólki í borginni. Vert væri að skoða möguleika á því að auðvelda aðgengi að hljóðfærum fyrir nemendur sem ekki hafa eigin hljóðfæri með sérstakri áherslu á yngstu hópana.

Skólahljómsveitir

Áherslur

Var

- ❖ IV. Stjórnendur og kennarar skólahljómsveita séu vel menntað og virkt tónlistarfólk sem vinni af fagmennsku með velferð nemenda sinna að leiðarljósi. (M3)

Verður

- ❖ IV. Stjórnendur og kennarar skólahljómsveita séu vel menntað og öflugt tónlistarfólk sem vinni af fagmennsku með velferð nemenda sinna að leiðarljósi. (M3)

Umræða

Var

Stækkandi hljómsveitir og aukin gæði í starfinu kalla á bættu aðstöðu til hópæfinga. Taka þarf tillit til þess starfs sem fram fer í öllum rýmum með hljóðhönnun og markvissum aðgerðum til að hlífa heyrn stjórnenda og nemenda.

Verður

Stækkandi hljómsveitir og aukin gæði í starfinu kalla á bættu aðstöðu til hópæfinga. Taka þarf tillit til þess starfs sem fram fer í öllum rýmum með hljóðhönnun og markvissum aðgerðum til að hlífa heyrn stjórnenda og nemenda. Hljómburður er eitthvað sem getur reynst erfitt að laga eftir að byggingar eru fullbúnar en mikilvægt að hafa í huga á hönnunarstigi. Hafa skal í huga mikilvægi þess að semja reglur varðandi notkun skólahúsnaðis vegna tónlistarnáms þannig að tryggt verði að öllum nemendum standi kennsla til boða á svipuðum grunni, óháð því hvaða grunnskóla nemendur sækja.

Var

Mikilvægt er hvetja markvisst til þess að forráðamenn sjái til þess að börnin eignist í auknum mæli hljóðfæri sjálf, en það eykur líkurnar á því að þau geti viðhaldið og notið færni sinnar eftir að þátttöku í skólahljómsveitinni lýkur.

Verður

Mikilvægt er hvetja markvisst til þess að forráðamenn sjái til þess að börnin eignist í auknum mæli hljóðfæri sjálf, en það eykur líkurnar á því að þau geti viðhaldið og notið færni sinnar eftir að þátttöku í skólahljómsveitinni lýkur. Einnig þarf að skoða sérstaklega hvernig megi hvetja nemendur skólahljómsveita til áframhaldandi tónlistarnáms eftir að þátttöku þeirra í skólahljómsveitunum er lokið.

Ábendingar

Var

Einnig er mikilvægt að aðstaða til tónlistarkennslu sé í öllum grunnskólum borgarinnar þannig að bjóða megi þjónustu skólahljómsveita í þeim öllum auk þeirra samnýtingarmöguleika sem við það skapast. Samræma þarf viðmið um notkun á húsnæði á vegum SFS í ljósi samnýtingar. Æfingaaðstöðu fyrir hljómsveitastarfið þarf að bæta verulega og tryggja að gengið sé að uppsettri aðstöðu hverju sinni og að aðstaðan uppfylli grunnskilyrði fyrir slíka starfsemi. Heimastöð hverrar hljómsveitar er kjarni hennar og tryggja þarf þar skrifstofu stjórnanda og kennaraaðstöðu, 3-4 kennslurými, geymslu fyrir búnað og hljóðfæri auk æfingaaðstöðu fyrir hljómsveitir ef æft er í grunnskóla. Taka þarf tillit til þarfa tónlistarkennslunnar í nýbyggingum og viðbyggingum húsnæðis fyrir grunnskóla- og frístundastarf borgarinnar. Gæta þarf að hljóðvist í öllum kennslu- og æfingarýmum og bæta hana þar sem henni er ábótavant. Spennandi er að skoða möguleika á starfsemi barnakóra sem byggi á starfsháttum skólahljómsveita og séu hluti af starfsemi þeirra. Fjölgun nemenda í skólahljómsveitum til ársins 2030 er mikilvægt markmið í tónlistarstarfi borgarinnar og einnig er vert að kanna hvort þörf er á að fjölga skólahljómsveitum. Kanna þarf leiðir til að hvetja nemendur skólahljómsveita til frekara tónlistarnáms eftir að þátttöku þeirra lýkur.

Verður

Einnig er mikilvægt að aðstaða til tónlistarkennslu sé í öllum grunnskólum borgarinnar þannig að bjóða megi þjónustu skólahljómsveita í þeim öllum auk þeirra samnýtingarmöguleika sem við það skapast. Stefnt verði að því á gildistíma stefnunnar að skapa aðstöðu til tónlistarkennslu í öllum grunnskólum. Samræma þarf viðmið um notkun á húsnæði á vegum SFS í ljósi samnýtingar. Skilgreina þarf með skýrum hætti hvernig skipulagi samnýtingar tónlistarkennslurýma með tónlistarskólum er háttað og stöðu stjórnenda skólahljómsveita og forræði á rýmum í því samhengi. Greina þarf vandlega þátttöku fatlaðra barna og barna af erlendum uppruna í tónlistarnáminu til að hægt sé að fylgja eftir markmiðum um jöfnuð hvað þessa hópa varðar. Finna þarf leiðir til að taka sérstaklega vel á móti börnum úr þessum hópum og skoða í samhengi við mögulega stækkun skólahljómsveita. Kennarar þurfa stuðning og fræðslu til að vera vel í stakk búnir til að taka á móti nemendum með ólíka færni. Æfingaaðstöðu fyrir hljómsveitastarfið þarf að bæta verulega og tryggja að gengið sé að uppsettri aðstöðu hverju sinni og að aðstaðan uppfylli grunnskilyrði fyrir slíka starfsemi. Heimastöð hverrar hljómsveitar er kjarni hennar og tryggja þarf þar skrifstofu stjórnanda og kennaraaðstöðu, 3-4 kennslurými, geymslu fyrir búnað og hljóðfæri auk æfingaaðstöðu fyrir hljómsveitir ef æft er í grunnskóla. Taka þarf tillit til þarfa tónlistarkennslunnar í nýbyggingum og viðbyggingum húsnæðis fyrir grunnskóla- og frístundastarf borgarinnar. Gæta þarf að hljóðvist í öllum kennslu- og æfingarýmum og bæta hana þar sem henni er ábótavant. Kynna þarf starfsemi skólahljómsveita vandlega og tryggja að að hún nái til allra. Spennandi er að skoða möguleika á starfsemi barnakóra sem byggi á starfsháttum skólahljómsveita og séu hluti af starfsemi þeirra. Á þeim vettvangi mætti leggja sérstaka áherslu á nálgun á grundvelli fjölmenningar. Fjölgun nemenda í skólahljómsveitum til ársins 2030 er mikilvægt markmið í tónlistarstarfi borgarinnar og einnig er vert að kanna hvort þörf er á að fjölga skólahljómsveitum. Verði hljómsveitum fjölgað sé skoðað vel á hvaða forsendum ný hljómsveit verður sett af stað og hvar er mest þörf fyrir hana út frá áherslu á jöfnun aðgengis og tækifæri. Kanna þarf leiðir til að hvetja nemendur skólahljómsveita til frekara tónlistarnáms eftir að þátttöku þeirra lýkur.

Samstarf stofnana

Umræða

Var

Sjá viðbótarmálgreinar hér fyrir neðan.

Verður

Taka þarf saman heildstætt yfirlit yfir hin ýmsu tónlistarverkefni sem styrkt eru af borginni til að fá heildarmynd og skoða möguleika á samlegð. Læra þarf af reynslu sem skapast við framkvæmd ýmissa tilraunaverkefna og skipulagsbreytinga innan borgarsamfélagsins. Skoða þyrfti möguleika á tengingu við aðrar listgreinar með samvinnu og samnýtingu að leiðarljósi, þvert á svið borgarinnar. Skoða þarf leiðir sem hafa reynst vel áður til að tengja tónlistarskóla við leikskóla og grunnskóla. Skoða mætti möguleika á nýsköpunarsjóð sem hægt væri að sækja um styrki til vegna nýsköpunar- og samstarfsverkefna.

Þörfin fyrir stuðning inn í tónlistarstarf með börnum er mikil og einnig þörfin fyrir vandaða og áhugaverða símenntun. Ástæða er til að skoða möguleika á formlegu samstarfi við háskólastofnanir sem sinna menntun á sviði tónlistar og listfræðslu.

Hátíðarsalir grunnskóla eru mikilvæg stoð fyrir allt tónlistar – og söngstarf með börnum og ungmönnum. Slíkir salir geta verið grunnur samstarfs um ókomin ár. Leitast skal við að í hverjum skóla sé hátíðarsalur sem einnig getur nýst sem matsalur. Bent er hér á að við það að nota hugtakið matsalur um salarkynni grunnskóla hafa hugmyndir að baki notkunar þeirra verið þrengdar mjög mikið og getur það haft áhrif á hönnun þeirra. Mikilvægt er að halda í hugtakið hátíðarsalur, sem felur í sér ákveðna þætti um stærð og hljómburð, sem síðan sé fjölnota og nýtist sem matsalur í um það bil tvo klukkutíma á dag.

Ábendingar

Var

Í aðgerðaáætlun stefnunnar þarf að setja fram þau skref sem stíga þarf til að allir tónlistarskólar, skólahljómsveitir og svo leikskólar, grunnskólar, frístundaheimili og félagsmiðstöðvar undir yfirstjórn frístundamiðstöðva hafi samstarf milli þessara aðila sem áherslupátt í starfi sínu. Hrinda þarf í framkvæmd nýtingu á Uppsprettuvef borgarinnar til að kynna tækifæri til samstarfs vegna tónlistarviðburða á vettvangi starfsins og skilgreina þarf viðmið um lágmarksfjölda tækifæra barna til að upplifa lifandi tónlistarflutning þar. Markviss samnýting á húsnæði borgarinnar vegna tónlistarnáms og viðburða er lykill að góðri nýtingu fjármagns og árangri þegar kemur að því að lækka kostnaðarþátttöku foreldra. Í aðgerðaáætlun þarf að setja fram hugmyndir um hvernig best er að nálgast þetta mikilvæga verkefni. Auk þess þarf að rýna og setja í farveg með skýrum tillögum hvernig megi auka aðgang að menningarhúsnæði til tónlistarflutnings barnahópa á viðráðanlegu verði. Upplýsingar um slík tækifæri þurfa að liggja fyrir.

Verður

Í aðgerðaáætlun stefnunnar þarf að setja fram þau skref sem stíga þarf til að allir tónlistarskólar, skólahljómsveitir og svo leikskólar, grunnskólar, frístundaheimili og félagsmiðstöðvar undir yfirstjórn frístundamiðstöðva hafi fjölbreytt samstarf milli þessara aðila sem áhersluþátt í starfi sínu. Skoða þarf möguleika á að gefa tækifæri með sérstökum stuðningi til tilraunasamstarfs milli grunnskóla og leikskóla við tónlistarskóla með nýsköpun að leiðarljósi. Leita má tækifæra til samstarfs við kóra sem starfræktir eru í borginni. Hrinda þarf í framkvæmd nýtingu á Uppsprettuvef borgarinnar til að kynna tækifæri til samstarfs vegna tónlistarviðburða á vettvangi starfsins og skilgreina þarf viðmið um lágmarksfjölda tækifæra barna til að upplifa lifandi tónlistarflutning þar. Markviss samnýting á húsnæði borgarinnar vegna tónlistarnáms og viðburða er lykill að góðri nýtingu fjármagns og árangri þegar kemur að því að lækka kostnaðarþátttöku foreldra. Í aðgerðaáætlun þarf að setja fram hugmyndir um hvernig best er að nálgast þetta mikilvæga verkefni. Rýna þarf sérstaklega aukna möguleika á samnýtingu húsnæðis á vegum borgarinnar vegna tónlistarnáms, einkum grunnskólahúsnæðis. Auk þess þarf að rýna og setja í farveg með skýrum tillögum hvernig megi auka aðgang að menningarhúsnæði til tónlistarflutnings barnahópa á viðráðanlegu verði. Upplýsingar um slík tækifæri þurfa að liggja fyrir.

Tækni og tækifæri

Umræða

Var

Námsmatsferli vegna sjálfsnáms eða veflægs náms þarf að vera opið öllum aldurshópum gegn námsmatsgjaldi. Yfirumsjón með þessu verkefni væri mögulega falin einum aðila sem setti fram viðmið, á grundvelli reynslu, að höfðu samráði við fulltrúa annarra tónlistarskóla sem hyggðust taka að sér slík verkefni.

Verður

Námsmatsferli vegna sjálfsnáms eða veflægs náms þarf að vera opið öllum aldurshópum gegn námsmatsgjaldi. Skoða mætti hvernig best væri háttað formlegum stuðningi og leiðsögn við nemendur sem stunda slíkt nám. Yfirumsjón með þessu verkefni væri mögulega falin einum aðila sem setti fram viðmið, á grundvelli reynslu, að höfðu samráði við fulltrúa annarra tónlistarskóla sem hyggðust taka að sér slík verkefni.

Ábendingar

Var

Vert væri að skoða möguleika á stórum opnum aðgangi að sjálfsnámsnetsvæðum (öppum) í tónlist fyrir reykvísk börn eða gera tilraunir á því sviði. Sett verði í gangi þróun á námsmatsferli í öllum greinum fyrir tónlistarnemendur utan tónlistarskóla.

Verður

Vert væri að skoða möguleika á stórum opnum aðgangi að sjálfsnámsnetsvæðum (öppum) í tónlist fyrir reykvísk börn eða gera tilraunir á því sviði. Sett verði í gangi þróun á námsmatsferli í öllum greinum fyrir tónlistarnemendur utan tónlistarskóla. Einnig má skoða sérstaklega þá möguleika sem fjarkennsla býður upp á og þá ekki í síst í ljósi nýfenginnar reynslu.

Lokaorð

Var

Sjá viðbótarmálgrein hér fyrir neðan.

Verður

Í aðalnámskrá tónlistarskóla segir einnig: “Kennsluaðferðir mega ekki mismuna nemendum eftir kynferði, búsetu, uppruna, litarhætti, fötlun, trúarbrögðum eða félagslegri stöðu.” Þetta á þó ekki aðeins við um kennsluaðferðir heldur þarf búnaður og aðgengi, þ.m.t. skólamenning, að vera með þeim hætti að það útiloki engan. Í mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar segir að allt uppeldis-, fræðslu-, tólmstunda- og menningarstarf á vegum borgarinnar skuli taka mið af þörfum barna af erlendum uppruna og veita skuli þeim sérstakan stuðning. Auk þess skuli þess gætt að frætt sé um ólíka menningarheima í þessu starfi öllu og styðja þannig við gagnkvæma aðlögun. Ljóst er að í tónlistarstarfi öllu blandast áhrif úr mörgum áttum og þar liggja einstök tækifæri til að opna sýn allra þátttakenda á umhverfi okkar og heiminn. Þegar öflugur söngur og tónlistaruppákomur eru hluti af skólamenningu allra leik – og grunnskóla og frístundastarfs þá smitast það út í hverfin, eflir hverfamenningu og samkennd innan hverfa borgarinnar. Slíkt starf getur þannig um leið verið frjór vettvangur fyrir fjölmenningarlega nálgun og gagnkvæma aðlögun þar sem tónlistararfleifð allra íbúa væri miðlað með markvissum hætti.

.....

Var

Tónlistarlíf á Íslandi stendur í blóma. Hróður íslenskra tónskálda og tónlistarflytjenda hefur sennilega aldrei borist víðar og risið hærra.

Verður

Tónlistarlíf á Íslandi stendur í blóma. Hróður íslenskra tónskálda og tónlistarflytjenda hefur sennilega aldrei borist víðar og risið hærra. Þá verður framlag aðfluttra tónlistarmanna á heimsmælikvarða í gegnum tíðina seint ofmetið og hafa einstaklingar í þeim hópi verið mikilvægar fyrirmyndir.

.....

Var

Skapa þarf svigrúm fyrir þróun og tilraunir á sviði kennsluhátta sem þurfa að vera ígrundaðir og undir áhrifum af niðurstöðum rannsókna á þessu sviði. Sýnileika starfsins má auka og efla þarf samstarf allra sem koma að listuppeldi barna.

Verður

Skapa þarf svigrúm fyrir þróun og tilraunir á sviði kennsluhátta sem þurfa að vera ígrundaðir og byggja á niðurstöðum rannsókna á þessu sviði. Sýnileika starfsins má auka og efla þarf samstarf allra sem koma að listuppeldi barna. Í umsögnum um stefnuna mátti víða greina ríkan samstarfsvilja og tekið var ítrekað undir áherslu á jöfnuð og aðgengi. Eins og oft er sagt þessa dagana: Við getum þetta saman.

